

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets baggrund

By- og landzonenloven afløste i 1970 loven af 1949 om regulering af bymæssige bebyggelser, byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 10, visse bestemmelser i landsbyggelovent fra 1960 samt den dagældende naturfredningslovs § 22.

Zonenloven udgjorde sammen med naturfredningsloven af 1969 første etape af planlovsreformen, som i 1973 videreførtes med regionplanlovene og i 1975 foreløbigt blev afsluttet med kommuneploven.

Med planlovsreformen blev der skabt forudsætninger for en lovfæstet sammenhængende fysisk planlægning. Et af hovedprincipperne bag reformen var decentraliseringen: kompetencen til at planlægge og træffe afgørelser blev således i vidt omfang lagt ud til kommunalbestyrelser og amtsråd/Hovedstadsrådet. Endvidere tilrettelagdes plansystemet som en rammeplanlægning med regionplanerne som rammestyingsinstrumentet.

Efter den gældende zonelov er det amtsrådene/Hovedstadsrådet, der træffer afgørelser om udstykning og byggeri m. v. i landzone. Dette skyldes, at bl.a. regionale hensyn skal varetages ved zonelovsadministrationen. Imidlertid fandt man det rigtigt, efter at kommunalplanloven var trådt i kraft, at overveje at overføre en del af zonelovskompetencen til kommunalbestyrelserne, nemlig i områder, der blev omfattet af en landzonelokalplan.

Første skridt i denne retning blev taget i 1977, hvor miljøministeriet indledte forhandlinger herom med de kommunale organisationer og Hovedstadsrådet. Forhandlingerne førte til, at der blev mulighed for, at amtsrådene/Hovedstadsrådet delegerer zonelovskompetencen til kommunalbestyrelserne i områder, der er omfattet af en landzonelokalplan. Det vil sige en lokalplan, der regulerer bebyggelsen i en landsby uden at overføre området til byzone. Cirkulæreskrivelse herom blev udsendt den 16. februar 1979.

Ordningen er, i henseende til at give kommunalbestyrelserne øget selvbestemmelse på landsbyernes udvikling, så vidtgående, som det er muligt efter den gældende zonelov. Ordningen er imidlertid rent administrativt mindre hensigtsmæssig, idet afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen, kan påklages i tre instanser, nemlig til amtsrådet/Hovedstadsrådet, derefter til planstyrelsen og endelig til miljøministeren. Ligeledes sker delegationen af zonelovskompetencen til kommunalbestyrelsen konkret i de enkelte landzonelokalplanområder. Amtsrådet/Hovedstadsrådet kan stille betingelser i forbindelse med de konkrete delegationer. En delegation kan til enhver tid trækkes tilbage – også i enkeltsager. Amtsrådets/Hovedstadsrådets beslutninger om afslag, om betingelser og om tilbagekaldelse i forbindelse med delegation kan ikke påklages til højere myndighed.

Folketinget vedtog den 31. maj 1978 en folketingsbeslutning, hvori bl. a. udtales:

»Regeringen opfordres til at undersøge mulighederne for at fremme kommunalbestyrelsernes indflydelse på zonelovsadministrationen, idet der lægges vægt på, at zonelovsadministrationen udvikles i denne retning, afsluttende med et lovforslag fremsat senest den 31. december 1979. Det forudsættes herved, at de antagelser om omfanget og placeringen af byggeri i landzone i den enkelte kommune, som er lagt til grund for kommunens § 15-rammer, respekteres. Det må tillige være en forudsætning, at kommuneplanlovens bestemmelser om lokalplanpligt respekteres, således at man ikke gennem zonelovstilladelser omgår planlægningslovgivningen.

...«

Folketingsbeslutningen vedrører alene kommunalbestyrelsernes indflydelse på zonelovsadministrationen i landsbyerne, og under folketingets behandling af beslutningsforslaget var der i øvrigt bred enighed om, at beskyttelsen af det åbne land ikke måtte svækkes.

I anledning af folketingsbeslutningen har planstyrelsen gennemført en undersøgelse af by- og landzonenlovens betydning og virkninger, herunder